

UTÓSZÓ

Tűzhányók a Kárpát-medencében?

Tűzhányók a Kárpát-medencében? – kapja fel bizonyára fejét már a címet olvasván a kedves Olvasó. Hiszen térségünkben nincsenek aktív vulkánok! Ez jelenleg így is van, de vajon így volt ez az elmúlt 20 millió évben is?

A vulkánok működésének megismerése óriási kihívás szakembernek, laikus érdeklődőnek egyaránt. Az elmúlt évtizedekben számos vulkanológiai könyv jelent meg, jórészt angol nyelven. Mindegyik másképpen szól a vulkáni folyamatokról, tükrözi a szerzőnek vagy szerzőknek a tűzhányókhoz kapcsolódó viszonyát, hozzáállását. Ez így van ezzel a könyvvel is. A

könyv írójának filozófiája, felfogása a vulkanizmusról nem más, mint a vulkánok tapasztalati megismerése mélyen a Földbe nyúló gyökereiktől az égen magasán szét-szóródó felhő-koronájukig. E természeti esemény magyarázatához ismernünk kell a magmaképződés okait és körülményeit, a magmakamra-folyamatokat ugyanúgy, mint a vulkáni kitörés lefolyását és annak társadalmi hatásait. Így együtt! Ebben a könyvben benne van szűkebb környezetünk jobb megismerésének igénye is: hol található vulkáni működés nyomai a Kárpát-Pannon térségben, mikor és hogyan működtek ezek a tűzhányók, és lehetnek-e még itt vulkáni kitörések?

A vulkánok az érzékeink nyelvén is beszélnek. Fenségesek nyugalmi állapotukban, döbbenetesek, félelmetesek kitöréseik közben. Morognak, sziszegnek, gurguláznak, bömbölnek, tombolnak, kénköves a szaguk. Sárgára, vörösre festik a tájat és a horizontot. Építenek és rombolnak, fűtenek és hűtenek. Az istenek és istenők lakhelyei.

Ez a könyv ezzel a néha titokzatos, néha egyszerű, néha bonyolult világgal ismerteti meg a kedves Olvasót. Tudományos igényű munka, ami a Föld folyamataira nyitott szemű embereknek, a földtudomány iránt érdeklődőknek szól. E szerteágazó kérdéskör, e sokféle mozzanat, az ezekről rendelkezésre álló sok-sok ismeretanyag persze nehezen szorítható be egyetlen könyvbe. Remélhetőleg e magyar nyelvű vulkanológiai munka jó kiindulási alap ahhoz, hogy megismerjük és megértsük a vulkánok működését, hogy ebből a tudásból építkezhessünk és továbbléphessünk.

Mit tudunk kezdeni ezzel a vulkáni örökséggel? A tudás segít mindennapjainkban, segít döntéseket hozni, segít felkészülni, segít együtt élni a természettel, segít megérteni annak folyamatait. Ez a könyv ehhez igyekszik hozzájárulni!

Pál-Molnár Elemér
sorozatszerkesztő
2011. május